

1

Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta tehdyt muistutukset, saadut kirjeet ja annetut lausunnot (nro 12099) (a-asia)

Pöydälle 18.09.2012

HEL 2011-003791 T 10 03 02 00

Ksv 0836_1, karttalehti G2

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättäneenä lähettää 7.2.2012 päivätyn ja 2.10.2012 muutetun 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä ja esittää, etteivät tehdyt muistutukset, kirjeet ja annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päättäneenä muuttaa osayleiskaavaehdotusta seuraavasti:

Muistutusten, kirjeiden ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA).
- kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä.
- kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen."
- P/TY-alueita koskeva kaavamääräys: "Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän kaupan suuryksikön ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus- ja varastointitoiminnan tarpeisiin." on muutettu muotoon: "Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus- ja varastointitoiminnan tarpeisiin."
- kaavaselostuksen Ilma- ja hajupäästöt -kappaleeseen on lisätty teksti: "Telakan toiminnassa käytettävistä pintakäsittelyaineista aiheutuvaa hajupäästöä on tutkittu vuonna 2001. Tutkimuksen

jälkeen telakan tuotanto on vähentynyt ja lisäksi tuotannossa käytetään vähemmän hajua aiheuttavia aineita ja työmenetelmiä on kehitetty vähemmän päästöjä aiheuttavaan suuntaan."

- kaavaselostuksen Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen -kappaleeseen on lisätty teksti: "Yhden risteilijälaivapaikan lisääminen Länsisatamaan ei tule merkittävästi vaikuttamaan alueen ilmanlaatuun vuonna 2035. Osayleiskaava-alueen liikenteen päästöistä ei aiheudu Telakkakadulla Telakkarannan kaava-alueen kohdalla ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä."
- kaavaselostuksen Kaupunkikuva ja suojelukohteet -kappaleeseen on lisätty teksti: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään keinoja alueen rakentamisaikaisten ja pysyvien ympäristötaidehankkeiden edistämiseksi."
- kaavaselostuksen Puisto (VP) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Rantapuiston suunnittelulle ja toteutukselle asetetaan korkeat puistotaiteelliset tavoitteet."
- kaavaselostuksen Helikopterikenttä (LL-1)-kappaleeseen on lisätty teksti: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään helikopterikentän pengerryksien luiskaamista ja maisemointia kasvillisuudella."
- kaavaselostuksen Vesiliikenne-kappaleeseen on lisätty teksti: "Jätkäsaaren ja Hernesaaren välisen vesibussiliikenteen toimintaedellytyksiä pyritään edistämään jatkosuunnittelun yhteydessä."
- kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti: "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen."
- kaavaselostuksen Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Helikopteri- ja laivaliikenteen meluvaikutuksista, ranta-alueen tuulisuudesta ja kaupunkikuvallisista syistä johtuen PY-korttelit on sijoitettu keskeisesti alueelle raitiotiepysäkkien ja palveluiden läheisyyteen. PY-kortteleiden rakennukset suunnitellaan jatkosuunnittelun yhteydessä kokoojakadun varrelle siten, että ne suojaavat piha-alueita katuliikenteen ääni- ja päästövaikutuksilta."
- kaavaselostuksen Vaikutukset luontoon ja alueen maa- ja kallioperään -kappaleen teksti "Rakennettavan rantapuiston

rantaviivasta tulee nykyistä rantaviivaa vaihtelevampi ja osin luonnonmukaisemmin käsitelty, mikä osaltaan edistää ympäristön monimuotoisuutta Hernesaassa." on muutettu muotoon "Rakennettavan rantapuiston rantaviivasta tulee nykyistä rantaviivaa vaihtelevampi. Rantapuiston jatkosuunnittelun lähtökohtana on rakennettuun merenrantaan soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta."

- kaavaselostuksen Yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottoaika." on muutettu muotoon: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan."
- kaavaselostuksen teksti Liikenne-kappaleessa "Asukaspysäköinnin osalta käytetään kaupunkisuunnittelulautakunnan vuonna 2007 hyväksymää laskentaohjetta 1 ap/115 k-m2. Muiden toimintojen osalta käytetään kaupunkisuunnittelulautakunnan vuonna 1994 hyväksymiä ohjeita." on muutettu muotoon: "Asukaspysäköinnin ja muiden toimintojen osalta käytetään kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymiä asuintonttien ja työpaikka-alueiden autopaikkamäärien laskentaohjeita."
- kaavaselostuksen Rakennettu ympäristö -kappaleessa "Kaikki yli 230 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen." on muutettu muotoon: "Kaikki yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen."
- kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty.
- kaavaselostuksen liitteisiin on lisätty Liikenteen typenoksidi- ja pienhiukkaspäästöjen leviämismallinnus Telakkakadun alueella ja arvio ilmanlaadusta Hernesaassa -selvitys.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan ponsien johdosta tehdyt muutokset

- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen."
- Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty.

Muut muutokset

- kaavaselostuksen Ilma- ja hajupäästöt kappaleeseen on lisätty teksti: "Lisäksi alueelle aiheutuu ilma- ja hajupäästöjä Hietalahden telakan toiminnasta."
- kaavaselostuksen kuvaa "Nykyiset liikennemäärät" on päivitetty.
- kaavaselostuksen kuvaa "Hernesaaren liikenne-ennuste 2035" on päivitetty.
- kaavaselostuksen kuvaa "Katualueiden poikkileikkauksia" ja selostuksen liitettä Hernesaaren katujen poikkileikkaukset on päivitetty.
- kaavaselostukseen on lisätty kuva kesällä 2012 alueelle toteutetuista viidestä designistuinryhmästä, jotka rakennettiin arkkitehtiopiskelijoiden Wastelands -festivaalin yhteydessä.
- kaavaselostukseen on tehty teknisiä tarkistuksia ja se on lisäksi tarkistettu vastaamaan kaavakarttaan ja -määräyksiin tehtyjä muutoksia.
- kaavaselostuksen liitteisiin on lisätty "Hernesaaren osayleiskaavan aloitusvaihe, viranomaisneuvottelumuistio 1.2.2008" ja "Hernesaaren osayleiskaavaehdotus, viranomaisneuvottelumuistio 4.6.2012".

Samalla lautakunta päättäneen esittää kaupunginhallitukselle, ettei osayleiskaavaehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päättäneen antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.

Lautakunta päättäneen myös antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet saatuihin kirjeisiin.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus *****

Esittelijä

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 28.2.2012 lähettää 7.2.2012 päivätyn 20. kaupunginosaa (Länsisatama) ja 53. kaupunginosaa (Ulkosaaret) koskevan Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Osayleiskaava mahdollistaa asumisen, työpaikkojen ja vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvien toimintojen sijoittamisen Hernesaareen. Risteilylaivoille on osoitettu kahden nykyisen laituripaikan lisäksi yksi uusi laituripaikka. Helikopterikentälle on osoitettu uudelle täyttömaalle pysyvä sijainti. Lisäksi alueelle on sijoitettu kaksi venesatamaa; purjevenesatama ja vesiurheilukeskus. Venesatamien yhteydessä on vapaa-aikaan ja veneilyyn liittyvän kaupan ja toiminnan keskittymä. Hernesaaren itärantaan rakennetaan puisto, jonka pinta-ala on noin 5 ha. Laivakadun länsipuolella Fordin talo, Munkkisaaren teollisuustalo ja Valtion viljavaraston siilot säilytetään. Osayleiskaava-alueen nykyisen maa-alueen pinta-ala on noin 33 ha. Merialueille tehtäviä lisätäyttöjä on noin 11 hehtaaria. Asuntorakentamisen kerrosalatavoite on noin 210 000 k-m², joka vastaa noin 5 100 asukasta. Työpaikka- ja palvelukerrosalatavoite on noin 190 000 k-m², joka vastaa noin 3 800 työpaikkaa. Alueelle suunnitellaan monipuolisia kaupunkiasumisen muotoja. Niitä ovat kerrostalojen lisäksi kaupunkientalot ja -rivitalot ja kerrostalon ja pientalon asumisratkaisujen yhdistelmät. Tavoitteena on, että alueesta tulee elinvoimainen ja viihtyisä osa Helsingin kantakaupunkia. Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin työpaikka-, teollisuus-, toimisto- ja satamatoimintojen aluetta. Asuminen ei ole yleiskaavan mukainen toiminto josta syystä osayleiskaavan laadinta alueelle on tarpeen. Osayleiskaava on oikeusvaikutteinen ja tulee korvaamaan alueellaan voimassa olevan yleiskaavan. Helsingipuiston rajausta tarkistetaan seuraavan yleiskaavan yhteydessä helikopterikentän osalta. Hernesaaren toteutuksen kokonaiskustannusarvio on 204 miljoonaa euroa (alv 0 %) eli noin 580 euroa/uusi k-m².

Hernesaaren osayleiskaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 § mukaisesti julkisesti nähtävillä 23.3.–23.4.2012.

Ehdotuksesta on tehty 4 muistutusta. Ennen nähtävilläoloaika on saapunut yksi kirje. Nähtävilläoloajan jälkeen on saapunut 2 kirjettä. Ehdotuksesta on annettu 22 lausuntoa. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa Helsingin Energia -liikelaitos ja Helsingin Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin Satama, rakennuslautakunta, kaupunginmuseon johtokunta, kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, liikuntalautakunta, opetuslautakunta, sosiaalilautakunta, terveyslautakunta, kulttuuri- ja kirjastolautakunta, ympäristölautakunta, Liikenneviraston Meriväylät -yksikkö, HSL Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi ilmailu, Helsingin poliisilaitos, Matkailun edistämiskeskus, Etelä-Suomen Sotilasläänin Esikunta ja Etelä-Suomen huoltorykmentin esikunta, Uudenmaan liitto ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu koskien Hernesaaren osayleiskaavaehdotusta järjestettiin 6.4.2012. Viranomaisten puheenvuoroissa kiinnitettiin huomiota maakuntakaavaan, veneliikenteen yhteystarpeisiin, katu-, satama- ja helikopteriliikenteen melu- ja päästövaikutuksiin, energiatehokkuuteen, katumitoitukseen, toteutuskustannuksiin ja rakennettavuuteen, lumenvastaanottoon, veneiden talvisäilytykseen, pysäköintiin, vesialueen madaltamiseen, asemakaava-alueisiin, matkailun kehittämiseen, energiaselvitykseen, helikopterikentän maisemointiin, täyttö- ja ruoppaushankkeiden yhteisvaikutuksiin ja helikopterikentän vaikutuksiin.

Muistutukset

Muistutuksissa esitettiin, että helikopterikenttä tulee jättää nykyiselle paikalle. Meritäyttöjen rakentaminen huonontaa meriveden laatua. Täyttöniemestä on laadittava havainnekuva Ursinin rannasta ihmisisilmän korkeudelta katsottuna. Hernesaaren rakentamistehokkuutta tulee vähentää, koska liika rakentaminen aiheuttaa haittaa kaupungin eteläosien asuttavuudelle, merialueen luonnolle ja liikenteen sujuvuudelle. Asuinkortteleiden keskellä olevat vesialtaat tulee korvata puistoilla. Helikopterikentän asemakaavasta tulee päättää samanaikaisesti Hernesaaren asuinkerrostalokortteleiden asemakaavojen kanssa. Osayleiskaavan perusteella ei tule tehdä meritäyttöjä. Eteläosan P/TY-alueen rakennusten tulee olla 30–40 metriä korkeita automatisoituja veneiden ja autojen säilytysjärjestelmiä varten. P/TY- kaavamääräyksen tulee mahdollistaa myös liike-, toimi- ja asuintilojen rakentamisen. Helikopterikentästä tulee laatia ympäristövaikutusten arviointi. Äänivaikutusten johdosta helikopterikenttää ei tule sijoittaa Hernesaareen. Hernesaaren ja Jätkäsaaren pilaantuneiden sedimenttien ruoppaukset ja meritäytöt vaikuttavat veden laatuun, eliöstöön, meren virtauksiin ja vaihtuvuuteen esimerkiksi Lauttasaaren pohjoispuolisilla alueilla. Kaavaselostuksesta puuttuu arviointi ruoppauksen aiheuttaman pilaantuneen aineksen kulkeutumisen vaikutuksista lähialueen vedenalaiseen luontotyyppeihin ja lajistoon. Suunnittelualueelle ei tule osoittaa mereen päätyvää lumenvastaanottoa paikkaa, koska ympäristökeskuksen ja rakennusviraston tutkimuksen (2012) mukaan lumenkaato mereen tulisi lopettaa kokonaan ja korvata maalle sijoittuvilla lumenvastaanottoaikoilla. Alueen keskeiset toiminnot tulee sijoittaa enintään 300 metrin päähän raitiotieliikenteen pysäkeiltä. Pienhiukkaspäästöt ja melu kasvavat Telakkakadulla ja Hietalahdenrannassa yli EU:n voimassa olevien ilmanlaadun raja-arvojen salliman ja yli niiden meluohjearvojen, joiden mukaisesti jo olemassa oleva asutus on kaavoitettu. Telakkakadun kokoojaväylälle ei ole tehty perusteellista liikennepäästömallinnusta eikä kattavia mittauksia, osayleiskaavan ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty

riittävästi. Lumenajoliikenne tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Osayleiskaava on hylättävä, eikä uutta asumista ja toimintoja pidä kaavoittaa niin, että lisätään jo rakennetun ympäristön terveysongelmia. Osayleiskaavassa ei ole varmistettu Hernesaaren asutuksen ja toimintojen pelastautumista ja evakuointia suurhäilytyksen sattuessa huomioiden alueen kapea niemimäisyys ja mahdollisuus poispääsyyn vain kapean kannaksen kautta. Osayleiskaava heikentää virkistysalueiden viihtyvyyttä Pihlajasaassa eikä riittäviä selvityksiä altistuksesta pienhiukkaspäästöille asuntoalueen leikki- ja oleskelutiloissa ole esitetty. Risteilyalusten ja helikopteriliikenteen pienhiukkaspäästöjen leviämisestä ja tasoista ei ole esitetty riittävästi selvityksiä. Osayleiskaavan mahdollistaman rakentamisen aiheuttaman kasvihuonekaasupäästöjen ja energian kulutuksen kasvua ei ole selvitetty selostuksessa.

Muistutukset on otettu huomioon siten, että kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkintä. Kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty. Kaavaselostuksen yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottoaika." on muutettu muotoon "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan." Kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty. Kaavaselostuksen liitteisiin on lisätty Liikenteen typenoksiidi- ja pienhiukkaspäästöjen leviämismallinnus Telakkakadun alueella ja arvio ilmanlaadusta Hernesaassa -selvitys. Kaavaselostuksen Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen -kappaleeseen on lisätty teksti: "Yhden risteilijälaivapaikan lisääminen Länsisatamaan ei tule merkittävästi vaikuttamaan alueen ilmanlaatuun vuonna 2035. Osayleiskaava-alueen liikenteen päästöistä ei aiheudu Telakkakadulla Telakkarannan kaava-alueen kohdalla ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä."

Kirjeet

Kirjeissä esitettiin, että helikopterikenttä tulee jättää nykyiselle paikalle. Meritäyttöjen rakentaminen huonontaa meriveden laatua. Täyttöniemestä on laadittava havainnekuva Ursinin rannasta ihmissilmän korkeudelta katsottuna. Hernesaaren

rakentamistehokkuutta tulee vähentää, koska liika rakentaminen aiheuttaa haittaa kaupungin eteläosien asuttavuudelle, merialueen luonnolle ja liikenteen sujuvuudelle. Asuinkortteleiden keskellä olevat vesialtaat tulee korvata puistoilla. Helikopterikentän asemakaavasta tulee päättää samanaikaisesti Hernesaaren asuinkerrostalokortteleiden asemakaavojen kanssa. Osayleiskaavan perusteella ei tule tehdä meritäyttöjä. Kantakaupungin rannoilta katsottuna helikopterikentän meritäyttö turmelee maisemaa avomerelle ja Pihlajasaaren päin. Täyttö aiheuttaa ongelmia vesiliikenteelle ja pienvenesatamille. Helikopterikenttä tulisi sijoittaa Vuosaaren, Malmille tai Helsinki-Vantaan lentokentälle. Helikopterikentän asettumisesta avomerinäkömään ei ole annettu päättäjille tai julkisuuteen ihmissilmän korkeudelta todenmukaista havainnekuvaa Eiran ranta-alueelta tai Ursinin kallioilta katsottuna.

Kirjeet on otettu huomioon siten, että kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä. Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. Kaavaselvityksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty. Kaavakarttaan on lisätty nykyistä pienveneväylää korvaava veneliikenteen yhteystarvemerkinä.

Lausunnot

Kiinteistölautakunta toteaa lausunnossaan, että osayleiskaavaehdotus luo edellytykset korkeatasoisen ja viihtyisän asunto- ja toimitila-alueen rakentamiselle. Kaava-alueen tontit sekä yleiset alueet ovat kuitenkin rakennettavuudeltaan haastavia. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laaja-alaisesti tutkia teknisiä ratkaisuja toteutuskustannusten minimoimiseksi ja huolehtia siitä, että alueelle voidaan toteuttaa myös kohtuuhintaista asuntotuotantoa kaupungin asuntopoliittisten ohjelmien mukaisesti. Kaava-alue on toimitilarakentamisen kannalta pysäköinnin ja heikohkon saavutettavuuden vuoksi varsin haastava. Osayleiskaavavaiheessa tulisi tarkastella kaava-alueen massatasapainoa sekä pyrkiä sellaiseen ratkaisuun, että kaivettavia maa-aineksia ja sedimenttejä voitaisiin käyttää mahdollisimman paljon paikallisesti hyödyksi korvaamaan alueelle tuotavia täyttömaita. Koerakentamisella olisi syytä selvittää sedimenttien stabilointimenetelmän käyttökelpoisuus. Mahdollisimman suuri osa kaivettavista pilaantuneista maista tulee sijoittaa alueen täyttöihin kustannusten alentamiseksi. Kyseiselle hyötykäyttöalueelle tulisi etsiä sijoituspaikka kaavoituksen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja alue tulee merkitä asemakaavaan. Maanpäällisen pysäköinnin mahdollistaminen helpottaa asuntorakentamiseen liittyviä

kustannuspaineita. Maanalaiset pysäköintilaitokset tulee olla toteutettavissa siten, että välttyään vaikeilta ja usein hyvin kalliilta vesitiiviiltä rakenteilta. Tulevassa asemakaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kanavavesialtaiden teknistaloudelliseen toteutuskelpoisuuteen. Alue tulisi olla mahdollista asemakaavoittaa myös siten, ettei helikopterikenttää tai kanava-vesialtaita ole välttämätöntä toteuttaa, mikäli nämä osoittautuvat tarkemmissa selvityksissä taloudellisista tai muista syistä toteutuskelvottomiksi.

Lausunto on otettu huomioon siten, kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen." P/TY- aluetta koskevaa kaavamääräystä on tarkistettu. Pysäköintipaikkojen laskentaohjetta koskeva osuus kaavaselostuksen liikenne - kappaleessa on muutettu muotoon " Asukaspysäköinnin ja muiden toimintojen osalta käytetään kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymiä asuintonttien ja työpaikka-alueiden autopaikkamäärien laskentaohjeita." Kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen - kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty.

Yleisten töiden lautakunta toteaa lausunnossaan, että puistojen, katutilojen ja niiden alaisten huolto- ja liiketilojen mitoittamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Rakennettujen puistojen suunnittelun inspiraationa ja teemana tulisi olla meren rantaan hyvin soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta luonnontilaisen puiston sijaan. Rantarakenteiden aiheuttamia kustannuksia sekä rakennettavuutta on selvitettävä tarkemmin asemakaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Osayleiskaavan on mahdollistettava lumenvastaanottoaikan sijoittaminen kaavamuutosalueelle. Lentomeluhaittojen torjuminen tulee ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa sekä arvioitaessa alueen asumisterveellisyyttä ja toteutuskustannuksia. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kustannusvaikutusten arviointiin, kustannustenhallintaan ja osayleiskaavan joustavaan toteutettavuuteen. Lisäksi tulee huolehtia vaikutusten arvioinnista ja tarvittavista lisäselvityksistä koskien erityisesti ympäristöä, ympäristövaikutuksia, kaikenlaista rakennettavuutta ja pilaantuneita maita. Helikopterikenttää ei tule osoittaa osayleiskaavassa, koska se aiheuttaa mittavia ympäristövaikutuksia merellisen Helsingin kaupunkikuvaan, vesiliikenteen järjestelyihin, merialueiden vesiolosuhteisiin ja viereisen asutuksen melutilanteeseen. Harkittavissa on enintään selvitysalue-merkintä hankkeen mahdolliselle sijoitukselle. Päätös helikopterikentän

sijoituksesta on tehtävä vasta perusteellisempien vaihtoehtotarkastelujen ja kustannusarvioiden valmistelun jälkeen.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi vesialueeksi (WA). Kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkintä. Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. "Selostukseen on lisätty jatkosuunnitteluohje, jonka mukaan rantapuiston suunnittelulle ja toteutukselle asetetaan korkeat puistotaiteelliset tavoitteet. Selostuksen vaikutukset luontoon ja maa- ja kallioperään -kappaleen teksti on rantapuiston rakentamista koskevilta osin muutettu muotoon "Rakennettavan rantapuiston rantaviivasta tulee nykyistä rantaviivaa vaihtelevampi. Rantapuiston jatkosuunnittelun lähtökohtana on rakennettuun merenrantaan soveltuva tulkinta saaristomaisemasta ja sen kasvillisuudesta." Selostuksen Yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottoaika." on muutettu muotoon: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan."

Rakennuslautakunta toteaa lausunnossaan, että suunnitelma on toiminnallisesti selkeä ja kaupunkikuvallisesti tasapainoinen kokonaisuus. Ennen asemakaavoitusta kortteleiden sisäisten vesialuiden osalta tulee selvittää suunnitteluratkaisujen taloudelliset toteuttamisedellytykset, toteuttamisvastuun ja kustannusten jakautumisen. Rakennusten tulee olla kosteusteknisesti ja rakennusfysikaalisesti toimivia. Koulujen ja päiväkodin sijoittaminen keskeiselle asuinkortteliin pois kokoojakadun varrelta olisi melun, hiukkaspäästöjen ja saattoliikenteen kannalta turvallisempi ratkaisu. Rantapuiston puistoalueiden suunnitteluun tulee panostaa asemakaavoituksen yhteydessä järjestettävien suunnittelukilpailujen muodossa. Mahdolliset taideprojektit tulee kytkeä suunnitteluun varhaisessa vaiheessa. Mikäli helikopterikenttä päätetään sijoittaa Hernesaareen, se tulee suunnitella osana merellistä maisemaa. Laivaliikenteen aiheuttaman pienitaajuuden melun vaikutukset alueen asumisviihtyvyyteen tulee selvittää ja ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa. Risteilijälaitureiden hyödyntämistä veneiden talvisäilytykseen tulee selvittää. Hernesaaren ja sen ympäristön liikennejärjestelyjen toimivuus tulee varmistaa. Hernesaaren ja Jätkäsaaren välisen yhteyden puuttuminen on ongelmallista. Katujen ja kortteleiden suunnittelussa tulee huomioida, että raitiotien ilmajohdot voivat rajoittaa pelastusajoneuvojen toimintamahdollisuuksia.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavakartan kortteleihin liittyvät vesialueen osat (W) on muutettu asuinkorttelin sisäiseksi

vesialueeksi (WA). Kaavaselostuksen Kaupunkikuva ja suojelukohteet -kappaleeseen on lisätty teksti "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään keinoja alueen rakentamisaikaisten ja pysyvien ympäristötaidehankkeiden edistämiseksi." Kaavaselostuksen Puisto (VP) -kappaleeseen on lisätty teksti "Rantapuiston suunnittelulle ja toteutukselle asetetaan korkeat puistotaiteelliset tavoitteet." Kaavaselostuksen Helikopterikenttä (LL-1) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään helikopterikentän pengerryksien luiskaamista ja maisemointia kasvillisuudella." Kaavaselostuksen Vesiliikenne-kappaleeseen on lisätty teksti: "Jätkäsaaren ja Hernesaaren välisen vesibussiliikenteen toimintaedellytyksiä pyritään edistämään jatkosuunnittelun yhteydessä."

Kaupunginmuseon johtokunta toteaa lausunnossaan, että Fordin tehdasrakennuksen ja Valtion viljasiilon suojeluarvot ja asema maisemallisina maamerkkeinä tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa ja että helikopterikentän meritäytöt ja pengerrykset ovat haasteellisia maiseman vaalimisen kannalta.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostukseen on lisätty jatkosuunnitteluohje, jonka mukaan helikopterikentän pengerryksien luiskaamista ja maisemointia kasvillisuudella selvitetään. Kaavaselostuksen Suojelukohteet-kappaleeseen on lisätty teksti: "Fordin tehdastalon ja Valtion viljavaraston suojelutavoitteet täsmentyvät asemakaavoitusvaiheessa."

Liikuntalautakunta toteaa lausunnossaan, että vesiurheilukeskuksen, venesataman ja veneilyyn liittyvien kaupalliset tilojen hahmotelmat ovat hyviä. Rantapuistoon esitettyyn uimalaan tulee esittää erillisrahoitus liikuntatoimen ulkopuolelta. Satama-aluetta tulee käyttää veneiden talvisäilytykseen ja venesatamien läheisyyteen tulee osoittaa riittävästi pysäköinti- ja veneiden talvisäilytyspaikkoja. Helikopterikentän matalikko tulee poistaa koska se estää veneiden pääsyn vesialueelle.

Sosiaalilautakunta toteaa lausunnossaan, että itsenäisen toimeentulon mahdollistaman erityisasumisen sijoittumiseen asuntokortteleihin tulee varautua.

Pelastuslautakunta toteaa lausunnossaan, että suunnittelussa tulee huomioida liikennejärjestelyjen toimivuus ja raitiovaunukaistojen käytettävyyttä hälytysajoneuvojen ajoreittinä. Suunnittelussa on huomioitava riittävä sammutusveden saatavuus ja helikopterikentän toiminnan vaatimien polttoainekuljetusten aiheuttamat riskit.

Terveyslautakunta toteaa lausunnossaan, että terveystalvelujen järjestämisen on tarkoitus tukeutua pääosin olemassa olevaan sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon. Terveystalvelujen saavutettavuuden

kannalta hyvät liikenneyhteydet Hernesaaresta Marian alueelle ovat keskeisiä.

Ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren sijainti kantakaupungissa antaa hyvät lähtökohdat tiiviin ja energiatehokkaan joukkoliikenteeseen tukeutuvan kaupunginosan suunnittelulle. Osayleiskaavamääräysten tulee ohjata kiinteistökohtaiseen uusiutuvaan energiantuotantoon sallimalla aurinkosähkön ja -lämmön sekä tuulivoiman käytön vaatimat rakenteet korttelialueilla. Matkustajalaivaliikenne ja helikopteriliikenne voivat vähentää suunniteltavan asuinalueen terveellisyyttä ja viihtyisyyttä. Laivamelun torjunta asettaa haasteita asuinkortteleiden jatkosuunnittelulle kuten ääneneristävyydelle ja sen toteutuksen valvonnalle sekä asuntojen pohjaratkaisuille. Sataman lupaehdoista tulee neuvotella jo kaavoituksen yhteydessä lupaviranomaisena toimivan Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Rakennusten ylempien kerrosten korkeudella savukaasujen ja hajujen esiintyvyys tulee huomioida rakennusten tuloilmanvaihdon suunnittelussa. Helikopterikentälle tulisi löytää soveltuvampi sijainti alueelta, jolla asutukselle aiheutuvat meluhaitat ovat merkittävästi pienemmät. Kaavaselostukseen tulisi täydentää tiedot telakan tämänhetkisistä melu- ja ilmanlaatuvaikutuksista alueelle. Kokoojakadun varsi ei sovellu herkkien ryhmien toimipisteiden sijoituspaikaksi PY-kortteille. Kaavaselostuksen autopaikkamäärän mitoitus 1 ap/115 krs-m² tulisi korvata kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymällä uudella normilla 1 ap/130 krs-m².

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksen pysäköinnin laskentaohjetta on täsmennetty. Kaavaselostuksen Tavoitteet-kappaleeseen on lisätty teksti "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen." Kaavaselostuksen Ilma- ja hajupäästöt kappaleeseen on lisätty teksti: "Telakan toiminnassa käytettävistä pintakäsittelyaineista aiheutuvaa hajupäästöä on tutkittu vuonna 2001. Tutkimuksen jälkeen telakan tuotanto on vähentynyt ja lisäksi tuotannossa käytetään vähemmän hajua aiheuttavia aineita ja työmenetelmiä on kehitetty vähemmän päästöjä aiheuttavaan suuntaan." Kaavaselostuksen Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen -kappaleeseen on lisätty teksti: "Yhden risteilijälaivapaikan lisääminen Länsisatamaan ei tule merkittävästi vaikuttamaan alueen ilmanlaatuun vuonna 2035. Osayleiskaava-alueen liikenteen päästöistä ei aiheudu Telakkakadulla Telakkarannan kaava-alueen kohdalla ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä." Kaavaselostuksen Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Helikopteri- ja laivaliikenteen meluvaikutuksista, ranta-alueen tuulisuudesta ja kaupunkikuvallisista syistä johtuen PY-korttelit on sijoitettu keskeisesti alueelle raitiotiepysäkkien ja palveluiden

läheisyyteen. PY-kortteleiden rakennukset suunnitellaan jatkosuunnittelun yhteydessä kokoojakadun varrelle siten, että ne suojaavat piha-alueita katuliikenteen ääni- ja päästövaikutuksilta."

Opetuslautakunta toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren suurimpia suunnitteluun liittyviä haasteita ovat katu-, laiva- ja helikopteriliikenteeseen liittyvät melutekijät sekä Länsisataman matkustajaliikenteeseen liittyvät ilma- ja hajupäästöt. Julkisten palvelujen ja hallinnon PY-kortteleiden sijoitusta tulee vielä tutkia, jotta lasten käyttöön tulevat koulutilat ja liikuntapaikat sijoittuisivat ilmanlaatu- ja melutilanteen kannalta mahdollisimman suotuisiin paikkoihin.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksen Julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) -kappaleeseen on lisätty teksti: "Helikopteri- ja laivaliikenteen meluvaikutuksista, ranta-alueen tuulisuudesta ja kaupunkikuvallisista syistä johtuen PY-korttelit on sijoitettu keskeisesti alueelle raitiotiepysäkkien ja palveluiden läheisyyteen. PY-kortteleiden rakennukset suunnitellaan jatkosuunnittelun yhteydessä kokoojakadun varrelle siten, että ne suojaavat piha-alueita katuliikenteen ääni- ja päästövaikutuksilta."

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren alueelle on jo nyt hakeutunut runsaasti luovien alojen yritystoimintaa, jonka toimintaedellytysten turvaaminen alueella on tärkeää. Fordin talo muodostaa mielenkiintoisen ja arvokkaan Hernesaaren teollisesta menneisyydestä kertovan arkkitehtonisen kokonaisuuden. Kulttuurikäyttötarkoituksiin tarvittavia muutoksia voidaan toteuttaa asteittain ja pienin muutoksin kulttuuritoimijoita voitaisiin sijoittaa rakennukseen nykyistä enemmän. Suunnitelmat luovat hyvän pohjan Hernesaaren kaava-alueen, telakka-alueen ja Fordin talon jatkokehittelylle.

Helsingin Satama toteaa lausunnossaan, että suunnittelualueen maankäyttö ei saa olla ristiriidassa satamatoiminnan vaatimusten kanssa. Sataman läheisyyteen sijoittuvissa asuinkortteleissa on rakenteellisin ratkaisuin huomioitava laivaliikenteen asettamat rajoitukset äänieristykseen ja kortteleiden ilmanlaatuun. Laiturialueen mitoituksessa on huomioitava laivojen kiinnittäminen laituriin sekä laivojen huollon ja risteilymatkustajia noutavien tilausbussien vaatima tilantarve. Kaikki Helsinkiin saapuvat yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaaren risteilylaituriin. Uuden risteilylaiturin toiminnallisen leveyden tulee olla noin 60 m. LS-merkintään "Risteilyliikenteen satama-alue. Alue varataan liikenteen hoidon kannalta tarpeellisia tiloja varten. Aluetta voidaan käyttää veneiden talvisäilytykseen satamatoiminnan sen mahdollistaessa." tulee lisätä, että alue on ensisijaisesti risteilyalusten käytössä. Sillan toteuttamista

varten tulee merkintää "Vesialue" (W) täsmentää siten, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen tekniset vaatimukset sekä hankkeen taloudelliset seikat. Risteilylaituriin tulee päästä kiinnittymään 65 metriä korkealla aluksella. Kokoojakadun mitoituksessa tulee huomioida kaikki liikennemuodot, ympäröivien kortteleiden synnyttämän liikenteen liittyminen katuverkkoon ja erityisesti risteilymatkustajasataman jalankulku ja tilausbussiliikenne sekä laivojen ja terminaalin huoltoliikenne. Joukkoliikenteen ja jalankulkureittien kehittäminen ja satama-alueen liittäminen osaksi kaupunkirakennetta on myönteistä.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostuksen yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottoaika." on muutettu muotoon: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan." Kaavaselostuksen Rakennettu ympäristö -kappaleessa "Kaikki yli 230 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen." on muutettu muotoon "Kaikki yli 214 metriä pitkät risteilyalukset ohjataan Hernesaareen."

Helsingin Energia toteaa lausunnossaan, että osayleiskaavassa on luotu hyvä edellytys rakentuvan kiinteistökannan ekotehokkaaseen energiahuoltoon kaukolämmön, kaukojäähdytyksen ja kaukoviilennyksen keinoin. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota yhdyskuntateknisen huollon järjestelmien reitti- ja tilatarpeisiin ja rakentamisen koordinointiin. Munkkisaaren huippulämpökeskuksen 100 metriä korkean piipun kautta tulevien savukaasujen vaikutukset on otettava huomioon, mikäli alueelle jatkossa suunnitellaan korkeaa rakentamista.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY toteaa lausunnossaan, että yleiset vesihuoltolinjat tulee pystyä toteuttamaan maanvaraisena. Alueen vedenjakelu tulee toteuttaa rengasyhteytenä. Täyttöjen takia siirretään Lauttasaari-Munkkisaari paineviemäriä, jonka linjauksen ja purkukohdan muuttamista esimerkiksi Rajasaarentien viemäritunneliin tulee selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä. Kaavamuutoksesta aiheutuvat johtosiirrot sekä rakennettava vesihuoltoverkosto kustannusarvioineen tulee tarkastella asemakaavoituksen yhteydessä. Jatkosuunnittelussa olisi hyvä laatia erillinen energiaselvitys, jossa voidaan kartoittaa ne rakentamisen sekä energiantuotannon ja -käytön ratkaisut, joilla alueen energiankulutusta voidaan optimoida ja energiantuotannosta syntyviä päästöjä minimoida. Paikalliset uusiutuvan energian tuotannon vaihtoehdot ja niiden aluevaraukset olisi hyvä tarkastella. Aaltoilun ja tuulisuuden vaikutukset sekä hulevesien käsittely on selvitetty hyvin. Lumen käsittelyyn ja varastointiin tulee kiinnittää huomiota. Laivaliikenteen päästöillä saattaa olla merkittäviä vaikutuksia lähialueen ilmanlaatuun, erityisesti

hiukkasten ja rikkidioksidin pitoisuuksiin. HSY on mitannut ilmanlaatua Hernesaassa vuoden 2012 alusta lähtien. Mittauksissa on todettu, että vaikka ilmanlaadun raja- tai ohjearvot eivät ylittyisikään, niin matkustajalaivojen savuavat saattavat aiheuttaa korkeita rikkidioksidin ja pienhiukkasten lyhytaikaispitoisuuksia. Lisäksi Munkkisaaren huippulämpökeskus aiheuttaa ajoittain korkeita rikkidioksidipitoisuuksia alueella. Lisäksi tulee ottaa huomioon raskaan liikenteen ja telakkatoimintojen ilmanlaatuvaikutukset ja välttää esimerkiksi sijoittamasta herkkiä kohteita, kuten päiväkoteja, leikkipuistoja tai kouluja näiden vaikutuspiiriin.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksen Tavoitteet -kappaleeseen on lisätty teksti: "Joukkoliikenteeseen tukeutuvan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kiinnitetään huomiota suunnitteluratkaisuiden energiatehokkuuteen."

HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä toteaa lausunnossaan, että Hernesaaren osayleiskaavaehdotus on samassa linjassa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) tavoitteiden ja kehittämislinjausten kanssa.

Matkailunedistämiskeskus toteaa että sillä ei ole lausuttavaa Hernesaaren osayleiskaavaehdotuksesta.

Helsingin poliisilaitos toteaa lausunnossaan, että alueella sijaitseva lumen vastaanottoaika aiheuttaa liikennemäärän kausittaista voimakasta kasvua ja sijoituspaikassa tulee kiinnittää huomio tieverkon kantokykyyn. Kokoojakadun lisäksi kaavassa on suunniteltava varareitti liikenteen häiriötilanteiden varalta. Lisäksi luvaton pysäköinti on estettävä riittäväillä pysäköintimahdollisuuksilla.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostuksen yhdyskuntatekninen huolto -kappaleen teksti "Alueen eteläosaan sijoitetaan lumen merivastaanottoaika." on muutettu muotoon: "Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään lumen vastaanottoaikaan sijoittamista alueen eteläosaan."

Liikenneviraston Meriväylät -yksikkö toteaa lausunnossaan, että yksikkö on antanut lausunnot osayleiskaavan luonnoksesta ja tarkistetusta luonnoksesta eikä yksiköllä ole asiaan muuta lausuttavaa.

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi toteaa lausunnossaan, että turvallisuusvirasto on antanut lausunnot osayleiskaavasta 29.8.2011 ja 15.12.2011. Lausuntojen kommentit on huomioitu helikopterilentopaikan osalta osayleiskaavaehdotuksessa.

Etelä-Suomen Sotilasläänin Esikunta ja Etelä-Suomen Huoltorykmentin Esikunta toteavat lausunnossaan, että asuin-, palvelu- ja hallintoalueet

sekä maa-, meri- ja ilmaliikenteen aluevaraukset on sovitettu hyvin yhteen. Lausunnossa pidetään erityisen hyvänä sitä, että helikopterikenttä on suunniteltu alueelle koska kentän sijoittaminen merialueen läheisyyteen vähentää kaupungin yli tapahtuvaa tarpeetonta helikopteriliikennettä. Kaavasuunnittelussa on tarkasteltu toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja riittävässä laajuudessa ja Hernesaaren osalta melu- ja ympäristöhaitat on todettu parhaiten torjuttavaksi varaamalla kentälle oma erillinen alue. Puolustusvoimien ja muiden viranomaisten tarve Hernesaaren kenttäalueelle on jo aiemmin todettu tarpeelliseksi. Viranomaistarpeet tulee huomioida kentän ja sen käytön suunnittelussa yhteistyössä Helsingin kaupungin, puolustusvoimien ja muiden viranomaisten kesken.

Uudenmaan liitto toteaa lausunnossaan, että helikopterikentän osoittaminen Hernesaaren edustalle osayleiskaavaehdotuksen mukaisesti ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Osayleiskaavaehdotuksen selostuksen mukaan liikuntavirasto suunnittelee ja siirtää veneväylät merialueen täytön eteläpuolelle ennen meritäytön toteutusta. Korvaava väylä tulisi esittää osayleiskaavakartassa.

Lausunto on otettu huomioon siten, että kaavakarttaan on lisätty veneliikenteen yhteystarvemerkinä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan, että aluetta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on tunnistettu ja ne ovat välittyneet ratkaisuihin. Helikopterikenttä ympäristöineen riittävän laajalta alueelta tulee merkitä selvitysalueeksi. Helikopteritoiminnan sijoittumisessa pitää ottaa huomioon rajavartioloituksen tarpeet. Asemakaavassa tulee ratkaista alin rakentamiskorkeus, hulevesien käsittelymenetelmille varatut alueet sekä riittävästi alueen korkotasoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon virtaus selvityksessä esitetyt rumpuratkaisut venesatama-alueen viipymän parantamiseksi. Melusta ja sen leviämisestä on tehty riittävät selvitykset. Rakenteiden ääneneristävyyden lisäksi tulee kiinnittää huomiota siihen, että asunnot eivät aukea vain meluisalle puolelle. Julkisivujen ääneneristävyyden toteuttamisen varmistamiseksi tulee olla tarpeellisia varmistus- ja tarkastus- sekä seurantakeinoja. Keinoja katumelun vähentämiseksi iltaisin klo 19–22 ja öisin klo 22–7 tulee selvittää. Koulu- ja päiväkotikäyttöön suunniteltu julkisten palveluiden ja hallinnon korttelin piha-alueen melutasoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja liikenteen järjestämisessä tulee etsiä muita keinoja. Yleiset ulkoilu- ja virkistysalueet ovat merkittävältä osin ohjearvojen yläpuolella. Helikopterin aiheuttama melu heikentää oleellisella tavalla alueen virkistysalueiden käytettävyyttä. Melutasot ylittyvät myös Pihlajasaaren virkistysalueella. Helikopterikentän viranomaistoiminta voi vaikuttaa

merkittävästi helikopteritoiminnasta aiheutuvaan melun määrään ja häiritsevyyteen. Osa viranomaislennosta voi tapahtua yöaikaan, mikä lisää niiden haitallisia vaikutuksia. Helikopterikentän sijoittaminen esitettyyn paikkaan ei mahdollista toiminnan laajenemista jatkossa tai muiden toimintojen sijoittamista kyseessä olevalle alueelle. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota niin melulle herkkien toimintojen sijoittamiseen alueella kuin myös virkistysalueiden melutasoihin ja akustiseen laatuun. Raitoliikenteen osalta on hyvä selvittää tai varautua riittävin toimin tärinän ja mahdollisesti myös syntyvän runkoäänien eristämiseen. Kaavamerkintä 'Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän kaupan suuryksikön ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus- ja varastointitoiminnan tarpeisiin. '(P/TY)' tulee tarkentaa siten, että määräyksestä ilmenee kyseessä olevan paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan. YVA:n tarpeellisuus on syytä selvittää hankkeiden yhteydessä.

Lausunto on otettu huomioon siten, että selostuksen P/TY-alueita koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: "Palvelujen ja hallinnon alue sekä teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alue varataan pääasiassa veneilyyn ja vapaa-aikaan liittyvän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman veneiden rakentamis-, korjaus ja varastointitoiminnan tarpeisiin." Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen."

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät muistutuksista, kirjeistä ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Muut tehdyt muutokset

Jatkosuunnittelun johdosta kaavaselostuksen julkista liikennettä, liikennemääriä ja katumitoitusta koskevia tekstejä ja kuvia on päivitetty.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jatkosuunnittelua ohjaavat ponnet

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 28.2.2012 lisätä seuraavat jatkosuunnittelua ohjaavat ponnet: Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää helikopterikentän taloudellisia toteuttamisedellytyksiä nykytiedon valossa epätodennäköisinä, eikä kenttä vaikuta julkisena investointina kannattavalta. Kentän varaus on kuitenkin perusteltua säilyttää yleiskaavassa, sillä varauksen suora vaikutus rajoittuu Hernesaaren eteläkärjen merikeskukseen, eikä kentän varauksen poistaminen täten muuttaisi muilta osin Hernesaaren kaavoituksen kokonaisuutta.

Asemakaavoituksen yhteydessä on syytä toteuttaa nykyistä tarkemmin helikopterikentän kustannus - hyöty - tarkastelu sekä arvioida tässä yhteydessä myös kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen. Helikopterikentän mahdollisesta toteutuksesta päätetään myöhemmin erikseen. Jatkosuunnittelun edetessä pyritään kaikin keinoin löytämään viljan varastoinnille kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittämiseen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön.

Ponnet on otettu huomioon siten, että kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Asemakaavoituksen yhteydessä tulee laatia helikopterikentän kustannus- ja hyötyselvitys sekä arvioida kentän vaikutuksia lähialueen kaavoitukseen." Kaavaselostuksen Hernesaaren toteuttaminen -kappaleen kuvaa "Kaavoitusaikataulu" on päivitetty.

Ponnen mukaan viljan varastoinnille tulee jatkosuunnittelussa löytää kokonaistaloudellisesti Hernesaaren viljasiiloja parempi sijoituspaikka. Viljavarastoinnin toiminnan luonteesta johtuen Hernesaaren viljavarastoa korvaavan viljasiilon tulisi sijaita laivalaiturin yhteydessä. Viljasiilorakennuksen ja viljansiirtokoneiston lisäksi toiminta edellyttää ylläpidettävää laivaväylää. Kustannustehokkuuden kannalta olisi tarkoituksenmukaista, että korvaava viljasiilo sijaitisi nykyisten satama-alueiden yhteydessä. Viljavaraston sijoittamista esimerkiksi Vuosaaren satamaan on mahdollista selvittää muun jatkosuunnittelun yhteydessä.

Lisäksi ponnen mukaan Hernesaaren viljasiilojen osalta tulee varmistaa mahdollisuus niiden kehittämiseen taloudellis-toiminnallisesti järkevämpään käyttöön. Valtion viljavaraston tasovarasto on 80-luvulla muutettu toimitilakäyttöön. Sekä rakennusalan että kerrosalan suhteen Valtion viljavarasto on jo nykyisellään pääosin toimitilakäytössä. Varsinaisen siilovaraston käyttötarkoituksen muuttaminen on rakennusteknisesti haastavaa, mutta sille ei ole kaavallista estettä.

Viljanvarastoinnista vastaava toimija Suomen Viljava omistaa Valtion viljavaraston kiinteistön. Tontin nykyinen vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2015 asti. Toimija on ilmoittanut jatkavansa toimintaansa toistaiseksi Hernesaassa. Toiminta ei ole ristiriidassa osayleiskaavan toteuttamisen kanssa. Kaupungin strategian kaupunkirakennetta ja asumista koskeva tavoite kaupunkiympäristön monipuolisuuden turvaamisesta, viljavaraston mahdollinen kriisiajan elintarvikehuolto ja rakennuksen rakennushistoriallinen ja kaupunkikuvallinen arvo tukevat nykyisen toiminnan jatkamista toistaiseksi. Viljasiilon tarkoituksenmukaisin käyttötarkoitus on sen alkuperäinen ja nykyinen käyttö viljan varastointiin.

Esittelijä

Postiosoite
PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin
+358 9 310 1673
Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

2.10.2012

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi
Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi
Kati Immonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Anne Karlsson, johtava yleiskaavasuunnittelija, kaupalliset selvitykset, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Anna Nervola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, meluvaikutukset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 kartta, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 3 Osayleiskaavaehdotuksen nro 12099 selostus, päivätty 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 4 Havainnekuva 7.2.2012
- 5 Archtech Helsinki Shipyard telakan vuokra-alue
- 6 Täyttö- ja kaivuaueet
- 7 Ilmakuvasovitus idästä päin katsottuna
- 8 Hernesaaren liikennesuunnitelma ja katujen poikkileikkaukset, luonnos 7.2.2012, muutettu 18.9.2012
- 9 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011, osa 1
- 10 Fordin talo, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011, osa 2
- 11 Valtion viljavarasto, rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 18.4.2011
- 12 Fordin talon kulttuurikäyttöselvitys, Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli, 20.12.2011
- 13 Hernesaaren osayleiskaavan kaupallisten palveluiden mitoitus ja sijoittelu kaupunkirakenteeseen, Santasalo 12.12.2011
- 14 Asumisen profiili Länsisataman alueella, kaupunkisuunnitteluvirasto, tutkimustoimisto, 18.11.2011
- 15 Helikopterikentän yleissuunnitelma PES-Arkkitehdit Oy, 9.1.2012
- 16 Vesihuollon yleissuunnitelma, kaupunkisuunnitteluvirasto 31.1.2012
- 17 Hernesaaren osayleiskaava-alueen maaperän haitta-ainetutkimusten yhteenveto ja alustava riskinarviointi, Finnish Consulting Group Oy, 1.12.2010
- 18 Hernesaaren osayleiskaava-alueen aallokkotarkastelu, Ilmatieteenlaitos, 2012
- 19 Hernesaaren osayleiskaava-alueen sedimenttitutkimukset, Finnish

- 20 Consulting Group Oy, 27.1.2012
Hernesaaren osayleiskaava-alueen virtausmalliselvitys, Suomen ympäristövaikutusten arviointikeskus Oy, 30.6.2011
- 21 Hernesaaren osayleiskaava-alueen ympäristömeluselvitys, Insinööritoimisto Akukon Oy 11/2011
- 22 Hernesaaren osayleiskaava-alueen tuulisuuskartoitus, WSP Finland Oy, 2012
- 23 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 24 Hernesaaren osayleiskaava-alueen meriluontoon liittyvät selvitykset 2010, Alleco Oy, 5/2011
- 25 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 26 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 27 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 28 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 29 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 30 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 31 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012
- 32 Hernesaaren osayleiskaava-alueen täyttö- ja pohjarakennetarkastelu, Finnish Consulting Group Oy, 13.1.2012

Otteet

Ote

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne kirjeen lähettäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 29
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 29